

Starobní důchod

Starobní důchod je jednou z dávek důchodového pojištění. Odchod do starobního důchodu je podmíněn dosažením určitého věku a získáním potřebné doby pojištění.

Žádost o přiznání starobního důchodu podává osoba, již má být důchod přiznán.

Žádosti o důchod sepisují okresní správy sociálního zabezpečení (dále též "OSSZ"), Pražská správa sociálního zabezpečení (dále též "PSSZ") nebo Městská správa sociálního zabezpečení Brno (dále též "MSSZ"), příslušné podle místa trvalého bydliště oprávněné osoby.

Kontakty na jednotlivá pracoviště OSSZ/ PSSZ/ MSSZ naleznete na internetových stránkách [České správy sociálního zabezpečení](#).

Žádost je možné sepsat 4 měsíce před datem, od něhož je přiznání starobního důchodu požadováno.

Nárok

Nárok na přiznání starobního důchodu podle § 29 zákona o důchodovém pojištění vzniká **získáním potřebné doby pojištění a dosažením důchodového věku** nebo, u pojištěnců, kteří dosáhli věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší, splněním podmínek nároku na invalidní důchod. Poživatelům invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně a invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, kteří nebyli účastni důchodového spoření, vzniká nárok na starobní důchod dnem dosažení 65 let věku nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let. Nárok na starobní důchod vzniká též poživatelům invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, kteří byli účastni důchodového spoření a nárok na invalidní důchod jim zanikl dnem dosažení 65 let věku nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let.

Výši starobního důchodu vypočítají pracovníci ústředí České správy sociálního zabezpečení (dále též "ČSSZ"). Každý občan, který požádal o důchod, obdrží z ČSSZ písemné rozhodnutí o přiznání a výši starobního důchodu nebo o zamítnutí žádosti. Dále osobní list, ve kterém jsou uvedeny započítané doby pojištění a příjmy dosažené v rozhodném období.

Starobní důchod se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Základní výměra důchodu, která je stejná pro všechny důchody, v roce 2018 činí 3 270 Kč měsíčně.

Procentní výměra se stanovuje individuálně procentní sazbou z výpočtového základu podle získané doby pojištění. Poté, co již občanovi vznikne nárok na důchod, ale on o něj nepožádá, nebo požádá o jeho přiznání bez výplaty a bude pracovat dál, tak se mu za každých 90 kalendářních dnů výdělečné činnosti důchod navyšuje o 1,5 %.

Od 1. 1. 2010 je možné také pobírání starobního důchodu ve výši jedné poloviny a zároveň vykonávání soustavné výdělečné činnosti. Tento důchod se pak zvyšuje za každých 180 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu.

Od tohoto data je možné též pobírání starobního důchodu v plné výši a zároveň vykonávání soustavné výdělečné činnosti (od 1. 1. 2010 již není při výkonu výdělečné činnosti v pracovněprávním vztahu podmínkou nároku na výplatu důchodu jeho sjednání na dobu určitou, nejvýše na dobu jednoho roku).

Osobě, která vykonává výdělečnou činnost a současně pobírá starobní důchod v plné výši, se zvyšuje procentní výměra starobního důchodu o 0,4 % výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů výkonu výdělečné činnosti.

Do doby, po kterou je vykonávána výdělečná činnost po vzniku nároku na starobní důchod, se nezapočítává např. doba pracovní neschopnosti, neplaceného volna a pobírání dávek nemocenského pojištění.

Pro stanovení výpočtového základu je důležitý osobní vyměřovací základ. Ten, zjednodušeně řečeno, tvoří měsíční průměr všech příjmů dosažených v rozhodném období. V roce 2019 je jím období let 1987 až 2018, z něhož se stanoví důchod. Jednotlivé roční příjmy se násobí různými koeficienty, které se odvozují od průměru dosažených příjmů všech pojištěnců v jednotlivých letech.

Do důchodu se započítávají všechny příjmy, z nichž je odváděno pojistné na sociální zabezpečení (např. i brigády). Nezapočítávají se takové příjmy v rámci zaměstnání, z kterých se neodvádí pojistné. Započítává se však náhrada mzdy po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, i když se z ní pojistné neplatí.

Více informací je uvedeno na portále veřejné správy:

<https://portal.gov.cz/obcan/zivotni-situace/rodina/duchodovy-vek>